

boljšo kupili. Kdo lačnih ne nasičuje? Tisti, ki bi moral revno živeti, pa veliko grehov zatreti. Bog Oče je že v St. Zakonu postavil duhovna, božji Sin pa ga je v Novem sam pomazilil in sv. Duh razsvetlil in ta troedini Bog je zapovedal, naj duhovnika spoštujemo in se jih ne dotikamo. Jaz pa sem jih začel celo mikati zato, ker niso taki, kakor so bili prvenci sv. vere. Božji Sin je poklical revne ribiče prve k sv. veri, jih podučil in poslal, da naj grejo in vse narode k sv. veri pripeljal. In tisti so ubogali in šli brez črvljev, brez denarja, pa so veliko ljudi pridobili sv. veri. Ko bi še zdaj živeli pravi apostoli, bil bi že celi svet krščen, ne bi se trebalo bati antikrista, kateri bo prišel, kakor piše sv. pismo in vse kristijane mučil in pomoril z duhovniki vred zavoljo mlačnosti v sv. veri, ker nismo nemrzli, ne celo topli, mlačneža pa bo Bog iz sveta pljunil in to hujše kakor nekdanj Izraelce z duhovniki vred. Koliko cerkev so sezidali apostoli in ubogi puščavniki, ki so se revno oblačili in korenine jedli! Zdaj se cerkve podirajo. V apostolskem času so v duhovniški stan prihajali premožni in so svoje bogastvo med uboge razdelili, zdaj pa v duhovski stan stopi marsikateri, da bi le obogatel. Oče in mati nimata lastne hiše, sin pa v duhovski stan stopi, je pet let župnik, pa že krasne palače zida, ki jih ne potrebuje, uboge farane pa tako guli, da je čez mero. Kako prosi, da bi cerkvi darovali! Koliko za sv. meše računil! Kako drago sedeže v cerkvi prodaja! Ubogi faran mora kupiti celo zvone. Če pa hočeš, da se ti bo zvonilo, kadar ti ne boš več slišal, pa mora drugi za teboj drago plačati zvonjenje, če bi ti bil poprej sam kupil zvone! Vse to je krivo, da kristijani od prave vere, žalibog, odpadajo in drugoverci k nam ne pristopajo, ker vsaka druga vera ima falejše duhovnike. Zato pa pomisli, kršč. duhoven, kdor dela na zemlji za prevelik denar, taisti za nebasa nič ne zasluži. Pravi kristijan pa te, krščanski duhoven, ne bo nikdar ogovarjal in ne bo od sv. vere odstopil, če boš tako živel, kakor ti svetujem. Bog je Izraelcem tako govoril: Kdor v tempeljno dela, naj od tempeljne živi in kdor v cerkvi dela, naj od cerkve živi. Jaz malošolanec pa to tudi pritrdim. Računite toliko, da se lahko oblačite in dobro hranite, če pa kaj povrh ostaja, kaj se pri cerkvi zaslužil, naj pri cerkvi ostane, naj se iz tega cerkev olepša in mladi duhovniki izrejšajo, kakor je bilo v navadi med prvimi kristijani, ne pa, kadar župnik umrje, da bi kuharica velike svote podedovala, kajti kaj takega je za ljudstvo vselej pohujšljivo, za fajmoštra sumljivo in pred Bogom neodpustljivo!

cerkve si je pokleknila na gomilo in britko, mило se je razjokala. „Devica Marija pomagaj, pomagaj mi! Povej mi, da ni tako res, kako je ta misijonar pridigoval! Ta sramota, oh groza me je! Ona se je spozabila z Rožkarjevim Lojzkom. Ljudje bodo s prstom na njo kazali! Taka ne sme v cerkev, je gromel misijonar. „Oh pomagaj mi, Mati božja, gotovo to ni ni tako strašen greh. Saj sem ga tako ljubila, iz slepe lubeznosti sem to storila, in saj mi je obljubil, da me vzame za ženo! Ali je to tak greh? Oh pogubljena, večno pogubljena si“, je vpil misijonar.

Tako je tarnala in vzdihovala, da bi se bilo kamenteje obmehčalo nad njeno žalostjo!

Prej je bilo čisto drugače. Če se je res katero dekle zagrešilo in je to zvedel pokojni župnik, pozval je oba k sebi in jima prijazno rekel: „Gotovo se ljubita, oženita se in Bog vama ne bo odreknil svojega blagoslova“. To so bile pametne in dobre besede. A sedaj? Ko je Zalika Andražu pri spovedi povedala, kaj da je storila, ni ji dal odveze, naj pre čaka na misijon, ji je rekel. Čakala je in je mislila, da jo misijonarji potolažijo, pa zdaj je še hujše!

Zalostna, potrta je vstala Zalika in zapustila pokopališče pri cerkvi. Večer je bila pridiga za moške. Vrata so bila na pol odprta in slišalo se je mrmljanje molečih. Pa kaj je to? Kaj se je, za božjo voljo, zgodilo? Občinski predstojnik in orožnik sta spremljala 4 može, ki so nesli moko, mrtvo truplo Zalike v mrtvašnico, dve življenji si je smrt pobrala. Obupala je, ker ni slišala resnice, da Bog odpusča, rad in vselej odpusča, da tudi največjemu grešniku še odpusča, ako se spokori in skesa. Tega ji nihče ni povedal, temveč le s peklim in ognjem se je na priznici strašilo in žugalo, da Bog se le maščuje in kaznuje najmanjšo napako. Vse to je drugače pridnemu dekletu zmešalo pamet in končala je svoje življenje s strašanskim samomorom. Zapustila je ubogo staro mater, ki je na ves glas klicala in jadikovala: „Zakaj ste mi zapeljali otroka v tako strašansko nesrečo!“ Iz cerkve pa se je slišalo: „Ne sodite, da ne bote sojenji! Jaz sem lubezen, tolažba in življenje!“ pravi Kristus, naš Gospod.

Kako se travniki izsušujejo?

(Važne besede inženerja ljudstvu v poduk.)

Važno sredstvo, da se na travnikih pridobi več sena, je to, da se močvirnati travniki izsušujejo. To je uvaževal tudi štajerski dež. odbor in za to že nekaj let plačuje več deželnih inženjerjev, ki imajo po ukazu dež. odbora kmetom pomagati in jim svetovati, kako se travniki izsušujejo. Ti inženjerji morajo sestaviti načrte za tako osuševanje, potem pa tudi morajo načrt izpeljati, izvršiti. Za umno izsuševanje travnikov se deli tako iz deželnih kakor iz državnih sredstev znatna podpora.

Ker pa se v ptujskem okraju v tem oziru jako malo ali skoro nič dozdej ni storilo, smatral je ptujski okrajni odbor kot svojo dolžnost, da opozori posestnike na to prekoristno odredbo deželnega odbora.

Na več krajih ptujskega okraja nahajamo večje ali manjše travnike, ki so premokri in vsled tega se na njih jako malo sena pridobiva. Sladka trava, ki daje dobro in vredno krmo, polagoma gine in namesto te se zarezja kislava trava, mah, sitje in ločje.

Travniki se izsušujejo ali z odprtimi jarki ali s pomočjo drenažnih cevij. Zadnji način ima v primeri s prvim veliko prednosti, je boljše, zato se tisti dandanes tudi skoro izključno rabi.

Izsuševanje travnikov je v nekaterih krajih štajerske dežele, zlasti v izhodnem delu v okraju Fürstenfeld, jako napredovalo in uspehi so zelo povoljni, zadovoljujejo popolnoma.

V ptujskem okraju sta letos dva kmeta pri Sv. Barbari v Halozah vpeljala drenaže na svojih travnikih in zato imajo tamošnji posestniki lepo in ugodno priliko, da se na lastne oči prepričajo o tej koristni stvari.

Podpore, ki se delé manj premožnim posestnikom za drenažne načrte, so sledeče:

1. Načrt za izsuševanje travnika izdela brezplačno kak deželni inženjer, ki je ravno za tako delo od dež. odbora ustanovljen in plačan.

2. Drenažne cevi se pripeljujejo brezplačno na zadnjo žel. postajo.

3. Za delo se določí izvežban delavec in sicer tako, da posestnik mu da primerno hrano in stanovanje, dež. odbor pa ga plača. Posestnik pa mora najmanj 6 delavcev poklicati, da se delo izvrši in tiste mora seveda sam plačati.

Ako se izsušuje z odprtimi jarki, znaša podpora 40% dejanskih stroškov. Ako se izsušujejo večji prostori, je podpora od 40—60% dejanskih stroškov.

Da se posestnik udeleži te deželne in državne podpore, naj posestnik vložil nekolkovano (neštemplano) prošnjo na ptujski okr. zastop. (oz. na svoj domači okr. zastop) in v tej prošnji naj prosi za to, da se mu brezplačno izdela načrt za osuševanje njegovega travnika in potem za podporo. To prošnjo okr. zastop priporoči in odpošlje deželnemu odboru. Tukaj imate vzorec take prošnje:

Slavni okr. zastop

v

Ptuji.

Podpisani ima v katastralni občini N. zemljiško parcelo št. . . . , ki je v obsegu . . . ha popolnoma močvirna.

Ker je prosilec ^{manj premožen ali nepremožen} in ne more izsuševanja svojega zemljišča iz lastnih sredstev izpeljati, zato prosi, da se mu brezplačno izdela tozadavni projekt in naj se mu dovoli podpora. Okr. odbor pa naj ga priporoča pri dež. odboru.

Mačkovec, dne Joža Draksler,

posestnik.

Mi opozarjamo, naj se kmetje po Spodnjem Štajerskem k svoji lastni koristi z enako prošnjo obrnejo do svojih domačih okr. zastopov.

Zakonska reforma.

Nov vihar vznemirja ljudstvo, ki zdaj mora popisavati pole in ne vé, za kaj se gre. Na deželi in po mestih hodijo zdaj mežnerji in tercijalke po hišah s polami papirja tersilijo ljudi, naj se podpišejo, vera in kršč. zakon sta baje v nevarnosti. K nam v uredništvo je tudi prišlo veliko kmetov in kmetic vprašati, tudi pismeno smo morali več

pojasnil odposlati, zdaj pa tu našim cenjenim bralcem povemo, kaj o tej zadevi pravijo kmeti, kalci, kaj pravi cerkev in kaj naposed prav in zahteva duh časa in napredna sedajnost, pa sami o tem sodite po svoji pameti. — 2 K, jemlj. justičnem odseku dr. zbora se že delj časa življanski zakonik, ki ne odgovarja več splešnemu napredku, ne odgovarja več zahtevam razmeram časa. — § 111 in § 116 državljskega zakonika določata, da se kateri koli zakon sme le takrat razdružiti ako eden izmed zakoncev umrje, ne se torej po novi postavi dovoli ločenju katolikom, da se smejo potom civilnega zakona zopet poročiti. — V Staremu testamentu so Judje smeli imeti več žen, kar to je Bog čifutom dovolil, da je dal Žid lahkej potepeno pismo svoji ženi, če se je morda čem zagrešila in je smel vzeti drugo. V novem Zakonu pa je po cerkvenih predpisih zakonska zveza nerazdružna. Katekizem pravi: Zakon ne more razvezati drugače kakor s smrtjo enega izmed zakonskih. To potrjuje tudi sv. cerkva tridentinski zbor in sv. pismo pravi: „Vsak, ki se loči od svoje žene in vzame drugo, prestežuje“ (Luk. 16, 18). — Ali zdaj je po mestih — za kmeti staneta itak nima pomena, ker si zakonski ostaneta zvesta in drug z drugim rajši potepita — veliko nesrečnih zakonov, zakonska ne razumeta, večni nemir in neznosne razmere vladajo med njima in morajo trpeti vsled čez stare postave. Samo na Dunaju je 50.000 takih ločenih zakonov. Mi, kateri niso ločeni in srečno, zadovoljno živimo v zakonih ne čutimo vse te nesreče, ali časniki in dišča nam poročajo o strašnih zgledih takih ločenih zakonov. Sodišče ju loči, zdaj pa se ne sme oženiti vdruči, ker se žena živi in navadi živi s kako vlačugo v divjem zakonu. Žena ločena pa ravno tako. Na tisoče takih nesrečnih ljudi je primorano živeti v divjem zakonu, človeška narava je že, žalibog, bolj k slabemu nagnjena. Taki divji zakoni vtisne možu, ženi ali otrokom iz takega divjega zakona sramotno znamenje na čelo. Če bi v 4., smela drugič in z drugim poročiti, bi bilo več oprbolj pošteno, in ravno to namerava ta predtehtava gačba § 111 državljskega zakonika o zakonskem pravu. Na Francoskem, v Ameriki, domi Nemškem, celo na Ogerskem imajo že take postave in mi ne smemo reči, da bi tam radi tega bili divji ljudje, da bi tam nenan na živeli, v „katoliški“ Avstriji je več gnilobe in v moralnem oziru kakor po drugod, kjer so naprednejši državci in napredni ljudje. Nesrečnih zakonov je bilo vedno dosti in jih še bo. Pomota napredna je bilo združila in zdaj bi imela celo življenje navezana v medsebojni mržnji drug na drugega. To bi bilo res življenje kakor v peklju. Naj torej ločita, ker nista za se stvarjena in svoji volji naj si poiščeta takega družnika, ki je nju bolj stvarjen. To namerava zakonska forma in to ni niti nemoralno, niti nekrščanski temveč ravno nasprotno. Tako sodijo svobodni miselni ljudje. Tu se torej ne misli vpeljati in ko postavijo, po kateri bi zakonska trajala samo 2 ali 3 leta in potem, ako se naveliča svoje žene, ji bo lahko dal potepeno pismo ter jo pahnil od sebe z otroki vdrje, in napad si pa bode vzel drugo. S to postavjo se nikakor ne namerava napasti kršč. zakon! Milijoni katol. Nemčiji, Švici, Franciji itd. živé v ločenju zakonih in živé pri tem pošteno, nasprotno imamo strašne vzglede, da zakonska, ki za se stvarjena, jako nesrečno živita. Oni imajo slab izgled, gospodarstvo peša, na staro mu čaka beračija. Za to bi se s to postavjo cej olajšalo zakonsko življenje, ločeni moža ločena žena lahko še prav pošteno in vzgledno živita, ako se jima dovoli poiskati si primernega tovarša. Tako je cela stvar. Tu imate naš klerikalcev in modernih ljudi, sodite sami tem. Prav neumno pa je, da se sili tudi od podpisati.

Dopisi iz Štajerskega.

Popravek. Uredništvu „Štajerca“ v Sklicuče se na paragraf 19. tiskovnega z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6, ex